



VIDÉKFEJLESZTÉSI  
MINISZTERIUM

---

Tájékoztató jelentés  
az élelmiszeripar fejlesztésére irányuló  
kormányzati intézkedésekről

**dr. Kardeván Endre**

élelmiszerlánc-felügyeletért és agrárigazgatásért felelős államtitkár

2012. február 6.

---

## Élelmiszergazdaság jelentősége

- Stratégiai jelentőségű ágazat: kiemelt feladata az ellátás biztonság megteremtése, gazdasági szempontok érvényesítése
- A táplálkozás alapvető emberi szükséglet, az élelmiszer hiány kritikus helyzetet teremt
- A vidéki foglalkoztatás és a mezőgazdaság életképessége szempontjából döntő jelentőségű

**Élelmiszer-feldolgozás nélkül nincs életképes mezőgazdaság;  
mezőgazdaság nélkül nincs élhető vidék!**



## Magyar élelmiszeripar – főbb adatok, 2010

- Feldolgozóiparon belül a harmadik legjelentősebb ágazat, mintegy 2000 mrd Ft éves termelési értékkel (mezőgazdaság termelési értéke 1800 mrd Ft)
- Foglalkoztatottak létszáma 97 400 fő (rendszerelváltás előtt > 200.000)
- 4 fő feletti vállalkozások száma 2673 db.
- 96%-a (50-nél kevesebb főt foglalkoztató) mikro- és kisvállalkozás
- 4%-a közepes és nagyvállalkozás, a termelési érték 90%-át adja
- Mezőgazdasági termékek 65%-át vásárolja és dolgozza fel



# Magyar élelmiszeripar legjelentősebb problémái

- Csökkenő élelmiszeripari termelés
- Romló jövedelmezőség
- Gyenge versenyképesség
- Leromlott műszaki, technológiai színvonal
- Piacvesztés belföldön és külföldön
- Egyre erőteljesebb feketegazdaság
- Rövid távú, túlélésre koncentráló gondolkodás (stratégiai gondolkodás hiánya)
- Finanszírozási nehézségek
- Kiskereskedelem árszorító hatása

(Tájékoztató grafikonok a Jelentés függelékében)



## Kormányzati cél

- Az élelmiszeripar hanyatlásának megállítása, helyzetének javítása
- A mezőgazdasági termékek számára stabil felvevő piac biztosítása
- A hazai lakosság számára kiszámítható élelmiszer ellátás biztosítása Magyarországon előállított kiváló minőségű, biztonságos termékekből
- A hazai szükségletet meghaladó élelmiszerek exportjával javítani a nemzetgazdaság helyzetét
- A vidéki lakosság számára a foglalkoztatási lehetőségek körének bővítése



## Kiemelt kormányzati intézkedések a célok megvalósítása érdekében

- Vállalkozási környezet javítása, finanszírozási lehetőségek bővítése
- Működési és fejlesztési forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítése
- Nemzeti szempontból fontos élelmiszeripari vállalkozások megmentése, szerkezetátalakítása
- Adminisztratív terhek enyhítése, gazdaság kifehérítése
- Minőség középpontba állítása
- Alapanyag ellátás biztonságának javítása
- Beszállító-kereskedő kapcsolatok javítása
- Humán háttér fejlesztése
- Erős és átlátható hatóság az élelmiszerlánc-biztonságáért, a gazdaság kifehérítéséért
- A Kutatás, fejlesztés, innováció erősítése különösen a KKV-k irányában

## Vállalkozási környezet javítása, finanszírozási lehetőségek bővítése

- Az MFB az élelmiszeripari bankgarancia program könnyítését nem léptette életbe
- Az Eximbank nem nyújt export hitelt és még többségi magyar tulajdon esetén sem támogatja az élelmiszeripari beruházás exportot
- Szükség van:
  - Kedvezményes, rövidelejáratú, az uniós szabályozással nem ellentétes garantált banki forgóeszköz hitelek biztosítására
  - Akadályok megszüntetésére, új konstrukciók kialakítására
  - Külföldi tőke bevonására indokolt esetben



# Fejlesztési forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítése

- Az ágazat beruházási teljesítménye alacsony, ami nemhogy a versenyképesség javítását, de a feldolgozási technológiák műszaki állapotának szinten tartását is veszélyezteti.
- Jelentős a vállalkozások versenyhátránya és ezzel szorosan összefügg jelentős hazai piacvesztése.
- Az elnyert támogatások késedelmes kifizetése következtében a felmerülő banki kötelezettségek teljesítése külön terhet ró a vállalkozásokra.
- A Darányi terv keretein belül csak korlátozott mértékű forrás áll rendelkezésre az élelmiszeripar fejlesztésére, ugyanakkor az Új Széchenyi Terv pályázatok keretében nagyobb mértékben van még szabad forrás.
- Lehetővé kell tenni, hogy az elsődleges feldolgozást végző élelmiszeripari vállalkozások 2013-ig ÚSZT forrásból is támogatáshoz juthassanak.
- a KAP 2020 tervezése során az élelmiszeripar versenyképességét javító fejlesztési intézkedésekre kiemelt forrásallokációt kell biztosítani.





## Nemzeti szempontból fontos élelmiszeripari vállalkozások megmentése, szerkezetátalakítása

- Közismert márkát előállító, jelentős mennyiségű hazai alapanyagot feldolgozó vállalkozások stagnálnak, vagy a csődeljárás határán állnak, vagy „tudatos stratégiai döntés” következtében megszűntek.
- A megszűnő feldolgozás nehéz helyzetbe hozza a helyi termelőket.
- Ezért a gazdasági realitásokat is figyelembe véve állami segítséggel is célszerű biztosítani ezeknek a vállalkozásoknak a konszolidációját ill. segíteni kell termelői/társ-feldolgozói tulajdonba kerülésüket.
- A támogatásért cserében az államnak átmenetileg – a támogatás visszafizetéséig – tulajdonosi, szakmai irányítási részesedést kell kapnia.

## Humán háttér fejlesztése

- Gyakorlatias, progresszív, stratégiai gondolkozást elősegítő képzést kell biztosítani mind a felső szintű menedzserképzés, mind a kisvállalkozók képzését elősegítő egyéb oktatási formák területén.
- Az alap és középfokú iskolai képzésbe be kell illeszteni a legfontosabb fogyasztói, táplálkozási, élelmiszerhigiéniai stb. ismeretek oktatását.
- Erősíteni kell a tudatos vásárlói magatartást, segíteni kell a fogyasztókat a megfelelő élelmiszerek tudatos kiválasztásában.
- A magyar fogyasztókat elkötelezetté kell tenni a magas minőségű magyar termékek iránt.



Köszönöm megtisztelő figyelmüket!